

PROGRAM PLAVA ZASTAVA ZA MARINE

NACIONALNI OPERATER ZA PLAVU ZASTAVU
Ambasadori održivog razvoja i životne sredine –
Environmental Ambassadors for Sustainable
Development fee.serbia@gmail.com

FEE

AMBASADORI ODRŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Plava zastava

- Plava zastava je eko-sertifikat koji se se dodeljuje plažama i marinama koje ispunjavaju **visoke standarde iz oblasti zaštite životne sredine**
- Tokom godina postala je visoko cenjeno i prepoznatljivo eko-obeležje koje počiva na objedinjavanju sektora turizma i životne sredine na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou

Definicija marine sa Plavom zastavom

- Može biti marina sa pontonima ili dokovima za turističke brodove
- Može biti deo velike luke, ukoliko je marina sa Plavom zastavom jasno odvojena od drugih delatnosti luke
- Može da se nalaziti u morskim ili kopnenim vodama
- Mora imati sve neophodne sadržaje kako bi ispunjavala kriterijume Plave zastave
- Mora odrediti osobu koja će biti zadužena za komunikaciju po svim pitanjima koja su vezana za program Plave zastave
- Mora biti i dostupna za (ne)najavljenu kontrolu FEE

Istorijat programa

- Program je počeo u Francuskoj 1985. godine
- Funkcioniše u Evropi od 1987. godine, a u oblastima izvan Evrope od 2001. godine
- Danas preko 3850 plaža i marina u 48 zemlje ima Plavu zastavu
- Program Plava zastava vodi nezavisna neprofitna organizacija The Fondation for Environmental Education-FEE (Fondacija za edukaciju u oblasti životne sredine)
- Sedište FEE, kao i Međunarodne koordinacije Plave zastave nalazi se u Kopenhagenu u Danskoj

Međunarodni operater

- Fondacija za edukaciju u oblasti životne sredine – Foundation for Environmental Education (FEE) je nevladina, neprofitna organizacija koja promovise održivi razvoj kroz ekološko obrazovanje
- FEE je međunarodna krovna organizacija sa po jednom organizacijom u svakoj zemlji članici, koje predstavljaju FEE i sprovode programe na svom nacionalnom nivou
- Pored nacionalnih organizacija, pojedine međunarodne organizacije i institucije mogu postati pridruženi članovi FEE
- FEE trenutno ima 81 članicu iz 68 zemalja širom sveta
- FEE je aktivna kroz svojih 5 programa ekološke edukacije - “Plava zastava”, “Eko-škole”, “Mladi eko-reporteri”, “Učimo o šumama” i “Zeleni ključ”

Nacionalni operater

AMBASADORI ODRŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

- Organizacija “Ambasadori održivog razvoja i životne sredine” ima ulogu nacionalnog operatera za Srbiju i jedina je ovlašćena organizacija iz naše zemlje za sprovođenje programa Plave zastave u Srbiji
- Pridružena članica, uskoro punopravna članica
- Nacionalni operater osnuje Nacionalni žiri koji Međunarodnom žiriju daje preporuku da neka plaža ili marina dobiju Plavu zastavu
- Nacionalni operater ide u kontrolne posete (najavljene ili nenajavljene) i proverava da li su svi kriterijumi ispunjeni
- Ukoliko se tokom sezone promene uslovi na plaži ili marini odnosno neki od kriterijuma nije ispunjen, Plava zastava može biti povučena privremeno ili trajno

Kriterijumi Plave zastave za marine

- Predstavljaju uslove za sprovođenje programa Plave zastave
- Izdvojeno je 25 kriterijuma (21 obavezujući i 4 preporučujuća)

Kriterijumi Plave zastave za marine

- Dodeljivanje Plave zastave zasniva se na ispunjavanju kriterijuma iz **četiri oblasti**:
  - Obrazovanje i informisanost iz oblasti zaštite životne sredine
  - Upravljanje zaštitom životne sredine
  - Sigurnost i usluge
  - Kvalitet vode

Obrazovanje i informisanost iz oblasti zaštite životne sredine

1. Informacije o lokalnim ekosistemima i ekološkim fenomenima moraju biti dostupne za korisnike marina (O)
2. Relevantni propisi i pravila ponašanja pri korišćenju marine i okolnih područja moraju biti istaknuti u marini (O)
3. Informacije o programu Plave zastave i/ili kriterijumima za marine sa Plavom zastavom i drugih eko-obeležja FEE moraju biti istaknute u marini (O)
4. Marina je obavezna da organizuje bar tri ekološko-edukativne aktivnosti za korisnike i osoblje marine (O)
5. Individualna Plava zastava za vlasnike brodova može se dobiti u marini (O)

Upravljanje zaštitom životne sredine

6. Marina mora imati plan zaštite životne sredine, koji se odnosi na vode, otpad, potrošnju energije, zdravlje i bezbednost, kao i upotrebu ekološki prihvatljivih proizvoda (O)
7. Komisija za upravljanje marinom mora da rukovodi sistemima upravljanja zaštitom životne sredine i sprovodi redovne nadzore objekata i sadržaja marine s ciljem zaštite životne sredine (P)
8. Upravljanje u osetljivim područjima (O)
9. Za odlaganje opasnog otpada moraju biti na raspolaganju adekvatni i pravilno označeni kontejneri. Otpadom treba da rukuje za to ovlašćena kompanija, i da ga odlaže na mesta koja imaju dozvolu za odlaganje opasnog otpada (O)
10. Mora postojati adekvatan broj kanti/kontejnera za smeće koji se redovno održavaju i prazne. Otpadom rukuje ovlašćena kompanija i odlaže ga na mesto koje je za to predviđeno (O)

11. Marina mora imati opremu za sakupljanje i skladištenje otpada za reciklažu, kao što su flaše, konzerve, papir, plastika, organske materije itd. (O)
12. U marini bi trebalo da postoji oprema za sakupljanje balastnih voda (P)
13. U marini moraju postojati postrojenja za sakupljanje komunalnih voda sa brodova (O)
14. Svi objekti i oprema se moraju propisno održavati i biti u skladu sa nacionalnim propisima. Marina mora biti dobro integrisana sa prirodnim i izgrađenim okruženjem (O)
15. Moraju se postaviti adekvatni, čisti i dobro označeni sanitarni objekti uključujući i prostorije za pranje i pristup pijaćoj vodi. Kontrolisani kanalizacioni otpad podvrgava se propisanoj obradi (O)
16. Ukoliko se u marini nalaze zone za popravku i pranje brodova, zagađenje ne sme dospeti u kanalizacioni sistem, zemljište, vode ili prirodno okruženje marine (O)
17. Promovisanje održivih vidova prevoza (P)
18. Nema parkiranja/vožnje unutar marine,, osim u posebno određenim zonama (O)

Sigurnost i usluge

19. Moraju postojati planovi hitnih intervencija za reagovanje prilikom zagađenja, požara i drugih nesreća u marini (O)
20. Mora postojati adekvatna i dobro označena oprema za spasavanje, prvu pomoć i oprema za gašenje požara. Oprema mora biti odobrena od nadležnih vlasti (O)
21. U marini moraju biti istaknute mere predostrožnosti i bezbednosne informacije (O)
22. Sidrišta moraju biti obezbeđena strujom i vodom, a instalacije moraju biti odobrene u skladu sa nacionalnim propisima (O)
23. Mora postojati oprema za osobe sa invaliditetom (P)
24. Mapa sa lokacijom različitih sadržaja mora biti istaknuta u marini (O)

Kvalitet vode

25. Voda u marini mora biti vizuelno čista bez bilo kakvih tragova zagađenja, npr. ulja, smeća, otpadnih voda ili drugih vidova zagađenja (O)

Statistika za Srbiju

Godina	Broj međunarodno sertifikovanih plaža	Broj međunarodno sertifikovanih marina	Broj međunarodno sertifikovanih individualnih čamaca/plovila
2012	1	0	0
2013	1	0	0

Plaža Ada Ciganlija – Savsko jezero, već dugu godinu za redom dobija ovo međunarodno priznanje.

Procedura za apliciranje

- Marine se prijavljuju za Plavu zastavu preko Nacionalnog operatera koji je član FEE
- Prijavu može podneti lokalna samouprava, odnosno lokalna samouprava i uprava marine, zajedno
- Plavu zastavu dodeljuje međunarodni žiri na predlog nacionalne komisije
- Prihvaćeni kandidati se potom nagrađuju Plavom zastavom za jednu sezonu
- **Rokovi za prijavu su 15. avgust i 31. decembar svake godine** (31. decembar 2013. godine je rok za prijavljivanje za ekosertifikaciju u 2014. godini)

